

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24Co/138/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117219679
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117219679.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana, v spore žalobkyne: W. L., I.. XX.XX.XXXX, Z. Ď. XX, B., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 356,- Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 15Csp/199/2017-54 zo dňa 24.04.2018, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančné zadostučinenie vo výške 356,- Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 16C/394/2017 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie 356,- Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.“

Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov sp. zn. 16C/394/2014 to bol samotný žalovaný, ktorý do zmluvy naformuloval neprijateľnú podmienku. Rozsudkom zo dňa 28.09.2015 súd, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 20Co/44/2016-113, okrem iného rozhodol:

„I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 356,- EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 24. 1. 2011, č. zmluvy 807500228 uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach - bod 11) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku“

4. Zo strany dodávateľa sa skutočne jedná o nekalú praktiku v rozpore so zásadou poskytovania služieb s odbornou starostlivosťou a v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa. Žalovaný sa chcel na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť tým, že nerešpektoval zákon vyžadujúci prísne obsahové náležitosti pre spotrebiteľské zmluvy s cieľom ochrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, skrytými poplatkami resp. nárokmi, ktoré zo zmluvy nevyplývajú. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy spôsobenej žalobkyni bezdôvodným obohatením sa žalovaného na jej úkor.

5. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. §§ 262 ods. 1, 2, 255 ods. 1, 2 a § 251 Civilného sporového poriadku. Plne úspešnej žalobkyni súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

III. Obsah odvolania žalovaného

6. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Má za to, že rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 16C/394/2014-83 zo dňa 28.09.2018, ktorým súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky a žalovaného zaviazal na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 356,- eur s úrokom z omeškania, má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Poukázal na skutočnosť, že dokopy uzatvoril so žalobcom sedem zmlúv o úvere (v rokoch 2009-2012). Žalobca mal možnosť si preštudovať zmluvné podmienky a napriek tomu tak neurobil. Žalovaný teda poskytol žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania. Finančné zadosťučinenie priznané žalobcovi považuje za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť žalobcu. O ľahostajnosti žalobcu svedčí aj skutočnosť, že pri podpisovaní zmluvy uviedol, že má záujem použiť poskytnutý úver na účely výkonu povolania a uvedené potvrdil svojim podpisom. Zmluva bola koncipovaná a uzatvorená s ohľadom na všetky okolnosti a vyhlásenie žalobcu tak, že sa riadila ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, preto žalovaný žiada prehodnotenie spotrebiteľského charakteru právneho vzťahu. Súd nijakým spôsobom nezistoval vznik nemateriálnej ujmy, ktorý by odôvodňoval priznanie finančného zadosťučinenia žalobcovi presne vo výške 356,- eur. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne, žalobu zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Žalobkyňa sa k doručenému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. K žalovaným uplatnenej námietke, spochybňujúcej postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky v prejednávanom prípade, odvolací súd uvádza, že o spotrebiteľskom charaktere právneho vzťahu, vzniknutého zo zmluvy o úvere č. 807500228 zo dňa 24.01.2011, bolo právoplatne rozhodnuté v

konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp. zn. 16C/394/2014, pričom spotrebiteľský charakter právneho vzťahu zostáva zachovaný aj v nadväzujúcich konaniach, plynúcich z domáhania sa ochrany spotrebiteľských práv. Z tohto dôvodu uplatnená odvolacia námietka nebola opodstatnená.

10. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

11. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni a ktorým žalobkyni spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu. A tak práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou.

12. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 16C/394/2014, bola žalobkyňa v postavení spotrebiteľa úspešná v uplatnení svojich spotrebiteľských práv, keď súd určil, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 24.01.2011 č. zmluvy 807500228, a to v bode 11 všeobecných podmienok o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 356,- eur, ako aj nahradiť trovy konania.

13. Vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné si na tomto mieste uvedomiť, že bol to práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere, bez uvedenie všetkých zákonom vyžadovaných obsahových náležitostí, navyše za použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nielen vnútroštátna právna úprava (napr. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj právo Európskej únie kladie dôraz na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Súdny dvor Európskej únie dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

14. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka, neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadnil aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárove zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, podľa ktorého ochrana spotrebiteľa bola dovŕšená vydaním bezdôvodného obohatenia. Vydanie bezdôvodného obohatenia totižto predstavuje úspešné uplatnenie práva na súde. V zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov, však inštitút primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje doplnkovú

ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená ujme v podobe preplatenia poskytnutého úveru a plnenia z neplatnej neprijateľnej zmluvnej podmienky, bola navyše nútená chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Za primerané v prejednávanej veci odvolací súd považoval finančné zadosťučinenie vo výške, priznanej súdom prvej inštancie. Pri posudzovaní primeranosti odvolací súd zohľadnil predovšetkým výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré sa snažil získať žalovaný, pričom rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, konanie, obdobné konaniu žalovaného, vyhodnotila ako úmyselné, s cieľom získať majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne a satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť, rovnako tak sankciou, postihujúcou žalovaného, ktorý protiprávne konal.

16. Vecne správne výroku o priznaní finančného zadosťučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

17. Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalovaného nebolo dôvodné, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnej žalobkyne. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyne z obsahu spisu žiadne trovy nevyplývajú, ich náhrada jej nebola priznaná.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).